

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов

Світлана ВІРОТЧЕНКО

“30” червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	В – культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальність	В 11 філологія
освітня програма	В11 Філологія (германські мови (англійська, німецька), література зарубіжних країн, перекладознавство)
вид дисципліни	за вибором
факультет	іноземних мов

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)
“30” червня 2025 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доктор філологічних наук, професор Ребрій О.В., завідувач
кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша;

Програму схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики
викладання іноземної мови

“26” червня 2025 року, протокол № 21

Завідувачка кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

к.ф.н., доц. Ірина МОРОЗОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша
“27” червня 2025 року, протокол № 17

Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

д.ф.н., проф. Олександр РЕБРІЙ

Програму схвалено на засіданні кафедри ділової іноземної мови та перекладу
“19” червня 2025 року, протокол № 12

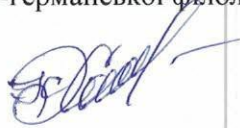
Завідувачка кафедри ділової іноземної мови та перекладу

д.ф.н., проф. Ірина ШЕВЧЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології
“25” червня 2025 року, протокол № 17

Завідувачка кафедри романо-германської філології

к.ф.н., доц. Ірина

ХОЛМОГОРЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Філологія
(германські мови, література зарубіжних країн та перекладознавство)»

Гарант освітньо-професійної програми

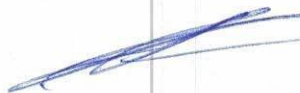

д.ф.н., проф. Ірина ШЕВЧЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

“30” червня 2025 року, протокол № 7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

к.п.н., доц. Анна КОТОВА

Програма навчальної дисципліни «Загальна теорія перекладу» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки докторів філософії

освітньо-науковий рівень: третій

спеціальність: В11 Філологія

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: зміцнення теоретичної бази, необхідної для успішного здійснення наукового дослідження у галузі перекладознавства за рахунок формування необхідного рівня фахової наукової компетентності аспіранта. Курс скерований на ознайомлення аспірантів з методологією перекладознавства, головними етапами її формування та перспективами розвитку.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: формування теоретичної складової наукової компетентності філолога у галузі перекладознавства, зокрема: усвідомлення сутності перекладу як соціально значущої діяльності, функцій, стратегій, моделей перекладу, міждисциплінарної природи сучасного перекладознавства, основних прийомів, способів та трансформацій в арсеналі перекладача, лінгвістичних, культурологічних, прагматичних, когнітивних та інших аспектів дослідження перекладу.

У результаті вивчення даного курсу аспірант повинен

знати: основні етапи формування, напрямки та перспективи розвитку теоретичного перекладознавства; науково-методологічну базу та термінологію сучасного теоретичного перекладознавства; важливість теоретичної підготовки майбутнього фахівця з перекладу.

вміти: організувати та провести теоретичне дослідження у галузі перекладознавства; визначити критерії та оцінити якість перекладу; застосовувати на практиці методи теорії перекладу та споріднених гуманітарних дисциплін; користуватися базовою термінологією теорії перекладу.

1.3. Кількість кредитів: 3

1.4. Кількість годин: 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
18 год.	5 год.
Практичні, семінарські заняття	
6 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	

66 год.	83 год.
У тому числі індивідуальні завдання	
не передбачене	

1.6. Дисципліна забезпечує такі компетентності

Загальні компетентності:

ЗК 1. Навички використання традиційних і новітніх інформаційних і комунікаційних технологій для збору, критичного узагальнення, аналізу та синтезу матеріалу дослідження, оприлюднення отриманих результатів.

ЗК 2. Грунтовні знання стандартів сучасної науково-дослідницької діяльності, нормативних і правових вимог до проведення наукових досліджень та публікації їхніх результатів відповідно до принципів академічної доброчесності.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), ставити і вирішувати дослідницькі і практичні завдання, розробляти шляхи їх розв'язання, проводити самостійні ґрунтовні дослідження на високому науковому рівні та впроваджувати їх у практику.

ЗК 4. Здатність до роботи в команді дослідників і професіоналів-практиків для розв'язання наукових завдань у вітчизняному та міжнародному академічному середовищі; володіння високим рівнем логічного мислення та розвиненими soft skills.

ЗК 5. Здатність до ефективної комунікації державною та іноземною мовами в професійній діяльності, представлення результатів власних оригінальних досліджень у різних жанрових форматах із використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні й наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери, її місця та зв'язків з іншими науками.

Фахові компетентності:

ФК 1. Розуміння провідних методологічних напрямів, взаємозв'язків між ними, уміння аргументовано обирати, опрацьовувати, систематизувати та критично узагальнювати теоретичні джерела власного наукового дослідження.

ФК 4. Здатність розв'язувати сформульовану наукову проблему, створювати обґрунтовані теоретичні моделі досліджуваних феноменів, застосовувати сучасні методологічні підходи, інструменти та методи аналізу, а також залучати дані міждисциплінарних досліджень, зокрема в умовах, що потребують нових стратегічних рішень.

ФК 6. Глибоке розуміння, збереження, творчий розвиток і популяризація ключових досягнень українських і харківських науковців-філологів, зокрема в галузях германістики, зарубіжної літератури та перекладознавства.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дисципліна:

ПРН1. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, на засадах вільного і критичного мислення розуміти теоретичні й практичні проблеми, виокремлювати наукові лакуни та бачити перспективи їх дослідження.

ПРН2. Знати науковий доробок учених України і харківської лінгвістичної школи; цінувати, зберігати, поширювати їхні здобутки і творчо застосовувати у власних розвідках.

ПРН4. Обирати адекватну методологію дослідження в сфері германістики, літературознавства, перекладознавства, застосовувати сучасні методи збору та аналізу даних, розробляти послідовні стратегії їх опрацювання в умовах наукової невизначеності, що потребує інноваційних підходів і прогнозування.

1.8. Пререквізити: блок бакалаврських і магістерських дисциплін перекладознавчого спрямування (вступ до перекладознавства, актуальні проблеми теорії та практики перекладу, історія перекладу), теорія міжкультурної комунікації / теорія мовної комунікації, блок дисциплін порівняльного спрямування (лексикологія з порівняльним компонентом, граматики з порівняльним компонентом, стилістика з порівняльним компонентом), література країни, мова якої вивчається, сучасні концепції в галузі мовознавства, літературознавства, перекладознавства, парадигми сучасної філології: лінгвістичні, літературознавчі та перекладознавчі підходи.

2. Тематичний план навчальної дисципліни 2 семестр

Тематичний блок 1: Теоретико-методологічні засади перекладознавства

Тема 1. Головні методологічні поняття сучасного перекладознавства.

Передумови формування перекладознавства як наукової галузі. Об'єкт та предмет дослідження у перекладознавстві. Загальна теорія перекладу, спеціальні та часткові теорії перекладу. Методи перекладознавства (методи суміжних дисциплін, інтроспекція, експеримент, порівняльний аналіз оригіналу та перекладу).

Тема 2. Принципи класифікування перекладів. Класифікація як метод наукового аналізу. Жанрово-стилістична та психолінгвістична класифікації. Функціональний підхід до класифікації перекладів (художній та інформативний переклад). Класифікація К. Райсс. Багаторівневі класифікації перекладів (Ж. Деліль, П. Ньюмарк). Письмовий та усний переклад.

Тема 3. Проблема перекладності/неперекладності у сучасному тлумаченні. Історичні передумови формування концепції неперекладності. Суперечка про перекладність – перша наукова дискусія у галузі перекладознавства. В. фон Гумбольдт та О. О. Потебня про перекладність. Сучасні теорії мовного детермінізму. П. Рікер та В. Бен'ямін про перекладність. Концепція невизначеності перекладу В. Квайна. Перекладність/неперекладність з позицій голістичного підходу. Перекладність/неперекладність з позицій виражально-зображувального потенціалу мови перекладу. Перекладність/неперекладність з позицій динамічності мовного розвитку.

Тема 4. Головні об'єкти перекладознавчих досліджень. Стратегії перекладу як методологічний інструмент перекладознавчих досліджень (Ф. Шлейєрмахер, В. Державин, Л. Венуті, Дж. Хаус). Стратегії одомашнення, очуження та золоті середини. Розподіл стратегій на кількісні та якісні. Суперординантні та субординантні стратегії. Поняття перекладацьких труднощів. Чинники існування перекладацьких труднощів (міжмовна асиметрія, порушення норми). Рівневий підхід до класифікації перекладацьких труднощів. Галузевий підхід до класифікації перекладацьких труднощів. Шляхи подолання перекладацьких труднощів. Функції мови та функції перекладу.

Тематичний блок 2. Лінгвістичний напрямок досліджень у перекладознавстві.

Тема 1. Становлення лінгвістичної теорії перекладу. Передумови формування лінгвістично орієнтованого перекладознавства. Дескриптивна теорія перекладу (Дж. Кетфорд, Ж. Мунен). Теорія закономірних відповідників. Розкриття дуальної природи перекладу як діяльності і як результату. Проблема одиниці перекладу (Ж.П. Віне, Ж. Дарбельне). Семіотичний підхід до вивчення перекладу (Р. Якобсон). Структура перекладознавства за Дж. Голмсом.

Тема 2. Еквівалентність та адекватність – центральні поняття лінгвістичного перекладознавства. Еквівалентність як критерій визначення перекладу. Підходи до розуміння еквівалентності (структурно-семантичний та функціонально-комунікативний). Підходи до розуміння адекватності. Теорія динамічної еквівалентності Ю. Найди. Семантична, прагматична та когнітивна еквівалентність.

Тема 3. Комунікативний підхід у перекладознавстві. Комунікативна (трифазова) модель перекладу О. Каде. Тлумачення перекладу з позицій мови як знакової системи. Ієрархічність мовної системи як чинник перекладності. Переклад як форма та як різновид міжмовної комунікації. Переклад та інші форми міжмовної комунікації (переклад vs адаптивне транскодування). Принцип комунікативної рівноцінності перекладу. Варіативність як провідна онтологічна властивість перекладу.

Тема 4. Мовно-комунікативні моделі перекладу. Моделювання як метод дослідження перекладу. Ситуативно-денотативна модель перекладу. Переклад vs інтерпретація. Семантична модель перекладу (Дж. Кетфорд). Трансформаційна модель перекладу. Екстраполяція принципів генеративної лінгвістики у перекладознавство. Триетапна модель Ю. Найди. Теорія рівнів еквівалентності.

Тематичний блок 3. Технічні інструменти дослідження перекладу.

Тема 1. Теорія перекладацьких контекстів. Мовний та ситуативний контекст як чинники перекладу. Вітчизняна теорія перекладацьких контекстів. Теорія перекладацьких контекстів Дж. Кетфорда. Теорія перекладацьких контекстів М. Геллідея. Фонові знання vs перекладацький контекст. Текст, контекст та затекст як терміни перекладознавства. Екстраполяція положень прагматики у царину перекладознавства (контекст vs імплікатура, затекст vs пресупозиція).

Тема 2. Структурний аспект дослідження перекладу. Етапи перекладу. Інтерпретація як основа перекладу. Специфіка етапу відбору/створення відповідників. Інтерференція як чинник перекладу. Поняття одиниці перекладу. «Універсальний» підхід до одиниці перекладу. Функціональний підхід до одиниці перекладу. Поняття інваріанту у перекладі. Способи перекладу. Перекладацькі прийоми та трансформації. Переклад та адаптація. Лексичні та фразеологічні аспекти перекладу. Граматичні аспекти перекладу.

Тема 3. Методичний аспект дослідження перекладу. Поняття методу у перекладознавстві та суміжних дисциплінах. Методи лінгвістичного аналізу у перекладознавчому вимірі (семантичний аналіз, структурний аналіз, стилістичний аналіз, текстовий аналіз). Методи літературознавчого аналізу у перекладознавчому вимірі (аналіз образної складової твору, жанрово-стилістична домінанта, ідіостильовий та ідеостильовий аналіз). Інтроекспериментальні та експериментальні методи та методики. Протокол «Міркуй уголос». Метод порівняльного аналізу оригіналу та перекладу.

Тема 4. Функціонально-прагматичний аспект дослідження перекладу. Функціональний підхід у перекладознавстві. «Мікролінгвістичний» та «макролінгвістичний» напрямки дослідження. Функціональне розшарування перекладів. Прагматика перекладу (А. Нойберт). Прагматика тексту і переклад. Мовленнєвий акт як проблема перекладу. Контекстно-вільні та контекстно-зв'язані імплікатури. Проблема рівноцінності впливу оригіналу та перекладу. Прагматична адаптація у перекладі: причини та форми.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ь о го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тематичний блок 1. Теоретико-методологічні засади перекладознавства												
Тема 1. Головні методологічні поняття	7	2				5	7	1				6

сучасного перекладознавства												
Тема 2. Принципи класифікування перекладів	7	2				5	7					7
Тема 3. Проблема перекладності / неперекладності у сучасному тлумаченні	7	2				5	7	1				6
Тема 4. Головні об'єкти перекладознавчих досліджень	7	2				5	7		1			6
Тематичний блок 2. Лінгвістичний напрямок досліджень у перекладознавстві												
Тема 1. Становлення лінгвістичної теорії перекладу	7	2				5	7	1				6
Тема 2. Еквівалентність та адекватність – центральні поняття лінгвістичного перекладознавства	7	2				5	7	1				6
Тема 3. Комунікативний підхід у перекладознавстві	6	1	1			4	6	1				5
Тема 4. Мовно-комунікативні моделі перекладу	6	1	1			4	6					6
Тематичний блок 3. Технічні інструменти дослідження перекладу												
Тема 1. Теорія перекладацьких контекстів	6	1	1			4	6					6
Тема 2. Структурний аспект дослідження перекладу	6	1	1			4	6		1			5
Тема 3. Методичний аспект дослідження перекладу	6	1	1			4	6					6
Тема 4. Функціонально-прагматичний аспект дослідження перекладу	6	1	1			4	6					6
Самостійна робота	12					12	12					12
Разом за семестр	90	18	6			66	90	5	2			83

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Головні методологічні поняття сучасного перекладознавства	2	1
2.	Принципи класифікування перекладів	2	
3.	Проблема перекладності / неперекладності у сучасному тлумаченні	2	1
4.	Головні об'єкти перекладознавчих досліджень	2	
5.	Становлення лінгвістичної теорії перекладу	2	1
6.	Еквівалентність та адекватність – центральні поняття лінгвістичного перекладознавства	2	1
7.	Комунікативний підхід у перекладознавстві	1	1
8.	Мовно-комунікативні моделі перекладу	1	–
9.	Теорія перекладацьких контекстів	1	–
10.	Структурний аспект дослідження перекладу	1	–
11.	Методичний аспект дослідження перекладу	1	–
12.	Функціонально-прагматичний аспект дослідження	1	–

	перекладу		
	Усього	18	5

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1.	Головні об'єкти перекладознавчих досліджень		1
2.	Комунікативний підхід у перекладознавстві	1	
3.	Мовно-комунікативні моделі перекладу	1	
4.	Теорія перекладацьких контекстів	1	
5.	Структурний аспект дослідження перекладу	1	1
6.	Методичний аспект дослідження перекладу	1	
7.	Функціонально-прагматичний аспект дослідження перекладу	1	
	Усього	6	2

6. Завдання для самостійної роботи

*Здобувач вільно обирає один із трьох розділів і формат виконання самостійної роботи: письмовий (реферат) або змішаний усно-письмовий (мультимедійна презентація, озвучувана в аудиторії) відповідно тематики курсу.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
Тематичний блок 1. Теоретико-методологічні засади перекладознавства			
1	Опрацювання літератури за темою “Головні методологічні поняття сучасного перекладознавства”	5	6
2	Опрацювання літератури за темою “Принципи класифікування перекладів”	5	7
3	Опрацювання літератури за темою “Проблема перекладності / неперекладності у сучасному тлумаченні”	5	6
4	Опрацювання літератури за темою “Головні об'єкти перекладознавчих досліджень”	5	6
Тематичний блок 2. Лінгвістичний напрямок досліджень у перекладознавстві			
1	Опрацювання літератури за темою “Становлення лінгвістичної теорії перекладу”	5	6
2	Опрацювання літератури за темою “Еквівалентність та адекватність – центральні поняття лінгвістичного перекладознавства”	5	6
3	Опрацювання літератури за темою “Комунікативний підхід у перекладознавстві”	4	5
4	Опрацювання літератури за темою “Мовно-комунікативні моделі перекладу”	4	6
Тематичний блок 3. Технічні інструменти дослідження перекладу			
1.	Опрацювання літератури за темою “Теорія перекладацьких контекстів”	4	6
2.	Опрацювання літератури за темою “Структурний аспект дослідження перекладу”	4	5
3.	Опрацювання літератури за темою “Методичний аспект	4	6

	дослідження перекладу”		
4.	Опрацювання літератури за темою “Функціонально-прагматичний аспект дослідження перекладу”	4	6
	*Самостійна робота (реферат або презентація)	12	12
	Усього	66	83

7. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

8. Методи навчання

- 1.Словесні методи: розповідь, бесіда, лекція.
2. Наочні методи: демонстрація, мультимедійна презентація, ілюстрація.
3. Практичні методи: розв’язання проблемних завдань
 - а) в усній формі;
 - б) у письмовій формі (конспекти, проекти, переклади та ін.)
4. Робота з підручником.
5. Відеометод, аудіометод.

9. Методи комплексного контролю

1. Письмові: подання реферату відповідно до теми дисертації у письмовій формі.
- 2.Комбіновані (усно-письмові): письмова та усна відповідь на питання за темами дисципліни та дослідження; участь в дискусії.
- 3.Мультимедійні: мультимедійна презентація обсягом до 10 хвилин звучання.
- 4.Метод самоконтролю.

10. Схема розподілу балів, які отримують аспіранти

Поточний контроль та самостійна робота				Залік	Сума
Реферат та мультимедійна презентація	Тематичний блок 1 (Відповіді на питання, участь в дискусії)	Тематичний блок 2 (Відповіді на питання, участь в дискусії)	Тематичний блок 3 (Відповіді на питання, участь в дискусії)	Письмова робота (Moodle) – 30 усна відповідь - 10	
30 (15 + 15)	10	10	10		
60				40	100

Критерії оцінювання навчальних здобутків

- ◆ Реферат у письмовій формі – 15 балів
- ◆ Мультимедійна презентація – 15 балів
- ◆ Відповіді на питання, участь в дискусії - 10 балів (за один тематичний блок)
- ◆ Залікова письмова робота – 30 балів
- ◆ Залікова усна відповідь – 10 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи - реферату

Реферат у письмовій формі обсягом від 10 000 знаків – максимум 15 балів
(за умови самостійності та повноти висвітлення питання).

Показник	Дескриптор	Бал
----------	------------	-----

1.Актуальність проблеми. Вибір об'єкта і предмета.	Об'єкт і предмет чітко сформульовані, достатньо обґрунтовані, узгоджені між собою.	0 – 1,5
2.Формулювання мети і завдань. Вибір методів.	мета чітко сформульована, відповідає назві реферату, узгоджена з об'єктом і предметом; методи відповідають меті та поставленим завданням.	0 – 1,5
3.Структурованість роботи	кількість розділів та підрозділів відповідає поставленим завданням; розмір кожного розділу та підрозділу пропорційний до розміру інших.	0 – 1,5
4.Аналіз стану проблеми	огляд передбачає посилання як на класичні, так і на сучасні дослідження проблеми закордонними та вітчизняними науковцями.	0 – 1,5
5.Повнота вирішення завдань першої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
6.Повнота вирішення завдань другої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
7.Повнота вирішення завдань третьої групи	питання має бути висвітлено максимально повно з урахуванням інформації, отриманої від викладача та знайденої самостійно, з урахуванням специфіки власного дослідження.	0 – 1,5
8.Формулювання висновків	мають бути самостійними та повними, рівномірно охоплювати зміст реферату.	0 – 1,5
9.Оформлення тексту	наявність титульного аркушу, змісту, рубрикації; правильність оформлення посилань та списку використаної літератури.	0 – 1,5
10.Самостійність автора	реферат написаний самостійно, не містить плагіату та без використання штучного інтелекту.	0 – 1,5
Разом		15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи -

мультимедійної презентації (обсяг від 10 слайдів, до 10 хвилин звучання) – максимум 30 балів (зміст показників – див. далі):

<i>Показник</i>	<i>Дескриптор</i>	<i>Бал</i>
1. Повнота розкриття теми.	відповідність змісту презентації поставленим дидактичним цілям і завданням виступу	0 – 1,5
2. Відсутність плагіату і фактичних помилок	відсутність	0 – 1,5
3. Мовна правильність	правильність	0 – 1,5
4. Структурування інформації	итульний слайд, план доповіді, зміст доповіді, висновки, кожен слайд має відображати одну думку; текст має	0 – 1,5

	складатися з коротких слів та простих речень; рядок має містити не більше 6–8 слів; всього на слайді має бути не більше 6–8 рядків; загальна кількість слів не повинна перевищувати 50; дієслова мають бути в одній часовій формі; заголовки мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні ідеї слайда; у заголовках мають бути і великі, і малі літери (а не тільки великі)	
5. Відбір шрифтів для презентації	кожен шрифт має одне змістове навантаження: напівжирний шрифт – назви складових змісту навчання; курсив – логічний наголос; «прямий» звичайний – основний масив інформації; шрифти Verdana, Tahoma, Bookman, Times New Roman легко зчитуються з екрану; Arial краще виглядає у заголовках; не більше трьох шрифтів на слайді; розмір шрифту – не менший 22 пт.	0 – 1,5
6. Оформлення слайдів	ключові пункти змісту доповіді відображаються по одному на кожному окремому слайді; не більше трьох фактів, висновків, визначень на одному слайді; єдиний стиль слайдів; презентація не повинна бути монотонною і громіздкою (не більше 20-25 слайдів на 80 хвилин); не розміщувати на слайді багато дрібного тексту; не розміщувати на слайді дослівно все, що має намір сказати доповідач; не писати весь текст великими літерами; кількість блоків статистичних даних на одному слайді – не більше чотирьох; підпис до ілюстрації розміщується під нею, а не над нею; лаконічність та завершеність тексту на слайді; найважливіша інформація – у центрі слайду	0 – 1,5
7. Раціональність оформлення презентації	наявність на слайді не більше одного логічного наголосу: яскравість, обведення, миготіння, рух; не заповнювати один слайд занадто великим обсягом інформації; фоновий малюнок втомлює очі та знижує ефективність сприйняття даних; підсвідомість легко вловлює чіткі, яскраві малюнки, що швидко змінюються, вони краще запам'ятовуються	0 – 1,5
8. Доцільність використання засобів мультимедіа тощо	зайве використання заважає сприйняттю текстової інформації; використаний у презентації фон у вигляді анімованого об'єкта, підключення у вигляді фонового супроводу нерелевантних звуків (пісень, мелодій) швидко втомлює, знижує продуктивність сприймання навчальної інформації. будь-який другорядний об'єкт, що рухається (анімаційний), знижує якість сприйняття матеріалу, відволікає, порушує динаміку уваги	0 – 1,5
9. Використання кольору	слайди мають бути не надто яскравими; усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі та одній кольоровій гамі; складання кольорової схеми презентації слід починати з вибору двох головних функціональних кольорів, які використовуються для фону та звичайного тексту; найкраще поєднання кольорів шрифту і фону: білий на темно-синьому, чорний на білому, жовтий на синьому; можна обрати фон і колір в	0 – 1,5

	одній гамі – зробити фон максимально світлим, а шрифт – темним	
10. Презентація доповідачем	(відсутність зчитування інформації зі слайдів, використання інформації на слайдах для активізації навчально-пізнавальної діяльності слухачів), максимальне скорочення довжини речень, відмова від складних граматичних конструкцій; тезисний (лаконічний і простий) виклад тексту на слайдах, чітке й голосне мовлення із доцільним застосуванням просодичних засобів (інтонації).	0 – 1,5
Разом		15 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи - відповідей на питання, участі в дискусії (за один тематичний блок)

Аспект	кількість балів усна відповідь
Повнота розкриття теми: критичне узагальнення, знання	4
Адекватність наведених прикладів	2
Аргументованість, логічність й послідовність відповіді, розуміння термінології науки;	2
Знання зарубіжної і вітчизняної наукової літератури за темою відповіді	2
Разом	10

Критерії оцінювання заліку

Заліковий бал складається із суми балів залікової письмової роботи (А) і усної відповіді (Б), максимум 40 балів.

А. Письмове завдання: Платформа LSM Moodle.

Завдання: *Дайте розгорнуту відповідь на три рандомні питання.*

Обсяг до 2000 знаків кожна відповідь. Загальний час виконання 80 хвилин.

Кількість балів за письмові відповіді – максимум 30 балів (10 x 3)

аспект_оцінювання письмової роботи	кількість балів
Повнота розкриття теми: аналіз, порівняння і критичне узагальнення, наукових підходів	10
Адекватність наведених прикладів	5
Аргументованість, логічність й послідовність відповіді, адекватне використання термінології науки; переконливість викладу	10
Знання світової наукової літератури, у т.ч. новітньої, та доробку вітчизняної науки	5
Загалом	30

Б. Залікова усна відповідь:

Завдання: *Продемонструйте можливості застосування розглянутих в межах навчальної дисципліни тем та проблем до аналізу власного дисертаційного дослідження.*

Кількість балів за усну відповідь – максимум 10.

аспект_оцінювання усної відповіді	кількість
-----------------------------------	-----------

	балів
Повнота розкриття теми: аналіз, порівняння і критичне узагальнення, наукових підходів	3
Адекватність наведених прикладів	2
Аргументованість, логічність й послідовність відповіді, адекватне використання термінології науки; переконливість викладу	3
Знання світової наукової літератури, у т.ч. новітньої, та доробку вітчизняної науки	2
Загалом	10

Аспірант допускається до підсумкового семестрового контролю за умови набрання мінімальної кількості – 30 балів – за роботу в семестрі

Результати неформального навчання можуть бути визнані за наявності підтверджуючих документів (сертифікатів, довідок, описів навчальних програм), якщо вони засвідчують досягнення результатів навчання, співвідносних із цілями курсу.

Прикладами релевантної неформальної освіти можуть бути: онлайн-курси (Coursera, Prometheus тощо) за тематикою навчальної дисципліни; участь у сертифікованих тренінгах і семінарах, присвячених культурним аспектам комунікації або мовній різноманітності; сертифіковані програми з академічної комунікації або глобальної освіти, проведені міжнародними організаціями чи університетами.

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється комісією факультету на підставі поданого пакета документів від здобувача освіти.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	не зараховано

11. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. За ред.: Іва Ґамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 560 с.
2. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 2 : пер. з англ. За ред.: Іва Ґамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020. 276 с.
3. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 3 : за ред.: Іва Ґамбієра та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2021. 312 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2003. 275 с.
5. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу (аспектний переклад) : підручник / за ред. О. І. Тереха. Вінниця : Нова книга, 2000. 446 с.

6. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
7. Ребрій, О. (2024). Відкриваючи наново Потебню: спостереження вченого і нотатки перекладача. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, (100), 112-119. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2024-100-11>
8. Rebrii, O., Frolova, I. ., & Rebrii, I. (2024). Double strategies for reproducing multimodal puns in interlinguistic translation: An experimental research. *East European Journal of Psycholinguistics* , 11(1), 142-155. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2024.11.1.reb> (*Scopus*)
9. Rebrii, O., & Virotchenko, S. (2023). On Inconsistencies and Strategies, or How to Translate the Unnatural Naturally. *Między Oryginałem a Przekładem*, 29(4/62), 53–65. <https://doi.org/10.12797/MOaP.29.2023.62.03> (*Scopus*)
10. Ребрій, О., & Сиса, Я. Національні стереотипи як проблема перекладу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, 2022. Вип. 95. С. 44-51. <https://doi.org/10.26565/10.26565/2227-8877-2022-95-06>
11. Rebrii O., Bondarenko Ie., Rebrii I, Translating artlangs: the clash of worldviews. *Cognition, communication, discourse*, 2022 No. 24. P. 68–77.
12. Rebrii O., Rebrii I., Pieshkova O. When words and images play together in a multimodal pun. *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*. Maria Curie-Skłodowska University Press. Vol. 46. No 2. 2022. P. 85-97. (*Scopus*)

Допоміжна література

1. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Черняков Б.І., Новикова М.О., Некряч Т.С., Венгерівська М.А., Савчин В.Р., Кальниченко О.А. Микола Лукаш: Моцарт українського перекладу. Вінниця : Нова Книга, 2009. 445 с.
2. Дорофєєва М. С. Методологія перекладознавчих досліджень. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2020. 156 с.
3. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. Київ : Либідь, 2007. 248 с.
4. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Подміногін В.О., Кальниченко О.А., Радчук В.Д. О.М. Фінкель – забутий теоретик українського перекладознавства. Вінниця : Нова Книга. 438 с.
5. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. Київ : Факт – Наш час, 2006. 344 с.
6. Українська перекладознавча думка 1920-х – початку 1930-х років: Хрестоматія вибраних праць з перекладознавства до курсу «Історія перекладу» для студентів, що навчаються за спеціальністю «Переклад». Вінниця: Нова книга, 2011. 504 с.
7. Bassnett S. *Constructing Cultures: Essays on Literary Translation*. Clevedon : Multilingual Matters, 1998. 143 p.
8. Lefevere A. *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. London, New York : Routledge, 1992. 176 p.
9. Newmark P. *A Textbook of Translation*. London, New York : Prentice-Hall, 1988. 292 p.
10. Seleskovitch D., Lederer M. *Interpreter pour traduire*. Paris : Didier Erudition, 1993. 311 p.
11. *The Translation Studies Reader*. [ed. by L. Venuti]. London, New York : Routledge, 2000. 524 p.
12. Venuti L. *The Translator's Invisibility. A history of Translation*. London, New York : Routledge, 2004. 353 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення
EBSCO Publishing - багатопрофільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру "Вікно в Америку", Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)
 Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені

Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна:
<http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.
Handbook of Translation Studies Online: <https://benjamins.com/online/hts/list/translations/uk>